

**ÅRSBOK
2023**

**Föreningen
Skogsträdsförädling**

Föreningen Skogsträdsförädlings årsbok 2023

Utgivningsår: 2024
Redaktör: Lotta Möller
Layout: Cajsa Lithell

Omslagsfoto: En nyvattnad granplanta i Skogforsks plantskola i Sävar utanför Umeå. Granplantan ingick i en studie där avkommor genotypades från fröodlingarna Lillpite, Maglehem, Bredinge och Ålbrunna för att studera bakgrundspollinering, självpollinering och variationen i fekunditet mellan olika kloner i fröodlingarna. Foto: Ulfstand Wennström/ Skogforsk

Fotograf i årsboken är, om inte annat anges, Pixabay.

Innehåll

Skogsbruket investerar för framtiden-----	3
Verksamheten 2023-----	4
Beviljade anslag 2023 -----	5
Slutrapporter -----	6
God samverkan i fröfrågor -----	10
Mera granfrö -----	10
Vi lär oss bli effektivare fröodlare tillsammans-----	11
Forskningen kan tillämpas direkt -----	12
Det svenska fröodlingsprogrammet-----	14
Genetiska nyckeltal förbereder för det oväntade -----	15
Frötillgång och fröodling -----	16
Växande intresse för förädlad björk -----	17
En tid av inspirerande samverkan -----	18
Familjen Kempe och Kempestiftelserna stöder skogsträdsförädling -----	19
Verksamhets- och revisionsberättelser-----	21
Föreningen Skogsträdsförädling -----	22
Stiftelsen Konsul Faxes Donation -----	29
Medlemmar i Föreningen -----	35

Skogsbruket investerar för framtiden

Ola Rosvall, Ordförande i Föreningen Skogsträdsförädling

När detta skrivs breder mattor av vårblommor ut sig i trädgårdar och skogsbackar. Affärshyllorna översvämmas av fröpåsar och snart är det dags att så åkrar och trädgårdsland. Det inger hopp. Naturen är fortfarande full av kraft. Annars är världsläget förskräckande. Klimatförändringen, krig, kriminalitet och mörka politiska strömningar fyller nyhetsmedia. Men det finns fler hopp, för samtidigt strävar de allra flesta människor och företag efter att varje dag i sitt arbete skapa något bättre. Skogsindustrin investerar för framtiden. Skogsbruket sår frön i sina plantskolor. Det ska bli träd till det framtida samhället.

För att få ännu bättre frömaterial för en ännu avlägsnare framtid har skogsbruket i samarbete dragit i gång den fjärde omgången fröodlingar. Stora Enso ligger långt framme med sin satsning för att utveckla frö- och fröodlingsverksamheten och har satt upp mål för vad man vill uppnå till 2063. Det får vi läsa mer om i den här årsskriften. Vi får också lyssna till några röster från dem som varit med om det sex år långa forskningsprogrammet Mera granfrö, ett samarbete mellan skogsföretagen och forskarna på initiativ av föreningen för att öka fröproduktionen i fröodlingarna. Just det nära samarbetet, vid prioritering av forskning och med arbetet i fältförsöken, lyfts fram som en framgångsfaktor för att få ut ny kunskap i den operativa verksamheten. Det samarbetet kommer att fortsätta i programmet Mera skogsfrö som fick föreningens anslag att starta 2024.

En av årets mest intressanta rapporter analyserar vilka nyckeltal som är viktigast för att beskriva statusen hos en fröskörd från en fröodling. Först nu är molekylärgenetikens metoder ett operativt hjälpmedel för att med säkerhet beskriva frömaterialets genetiska konstitution. En annan slutrapport visar på möjligheten att använda drönare för att inventera blomning eller skador på träd i fältförsök, men det behöver mer utveckling. Skogforsk och SLU:s framgångsrika arbete med att testa motståndskraften hos askar mot askskottsjuka fortsätter med förhållandevis små medel från bland andra föreningen och Stiftelsen Konsul Faxé - inte bara anslag utan även forskarnas idealitet driver

den frågan framåt. Förhoppningsvis kommer den pågående utredningen som regeringen tillsatt fram till att det är myndigheters ansvar att rädda ask och alm.

Trots det sorgliga i Carl Kempes bortgång under 2023 ger hans gärning och berättelsen om familjen Kempes fantastiska historia under mer än 200 år i Norrland också ett gott hopp om framtiden. Där ryms mycket idealitet. Lotty Kempe, gift Bruzelius, donerade år 1936 medel till Kempestiftelserna, som sedan varit de störste bidragsgivarna till den norrländska skogsträdsförädlingen genom åren. År 1936 bildades också Föreningen för växtförädling av skogsträd i Ekebo. Det var den första förädlingsorganisationen i Sverige. Redan från start satt representanter från familjen Kempe i styrelsen och det fortsatte ända fram till bildandet av vår nuvarande förening, år 1959. Ett minnesord över Carl Kempe och en historisk tillbakablick finns att läsa i årsskriften.

Föreningens historia är alltså lika gammal som Kempestiftelsernas och vår förhoppning är att vi med vår nya kapitalförvaltningsmodell på sikt ska kunna öka anslagen till förädlingsrelaterad forskning och utveckling.

Verksamheten 2023

Lotta Möller, Föreståndare för Föreningen Skogsträdsförädling

Under 2023 hölls föreningens första styrelsemöte den 20 mars i form av ett digitalt möte. Utöver bokslut för 2022 låg kapitalförvaltningen högst på dagordningen. Styrelsen diskuterade de offerter på förvaltning som kommit in och beslutade att göra några kompletterande offertförfrågningar. Frågan diskuterades vidare på ett extra möte den 12 maj.

Årets stämma hölls den 31 maj på The Wood Hotel i Skellefteå och då valdes ledamöter för de kommande två åren. Den 30 maj var föreningens medlemmar inbjudna att delta i Skogsforsks årsmötesexkursion. Holmen var markvärd och under förmiddagen fick deltagarna exkurera i Berga Kunskapsskog i skogarna mellan Umeå och Skellefteå med inriktning på brandhistorik och naturvårdsbränning. På eftermiddagen besöktes Holmens KL-träfabrik i Bygdsiljum (tidigare Martinssons).

Den 28-29 augusti besökte styrelsen Umeå och Sävar. Umeå Plant Science Center redogjorde för läget när det gäller SE-plantor. På Skogsforsk i Sävar presenterade forskarna pågående och planerade projekt och det gavs tillfälle att diskutera verksamheten och göra studiebesök på stationen. Under styrelsemötet låg fokus på beslut om ny förvaltare av föreningens och Stiftelsen Konsul Faxes kapital.

Beslut fattades om att byta från Handelsbanken till Storebrand. Syftet med bytet var att stärka inriktningen på långsiktig, passiv förvaltning av kapitalet och samtidigt sänka förvaltningsavgifterna. Storebrand arbetar också aktivt för ökad hållbarhet. Kapitalflytten genomfördes under november månad.

Årets sista styrelsemöte genomfördes i Stockholm den 5 december. Då gick styrelsen igenom årets ansökningar om forskningsanslag. Till Föreningen Skogsträdsförädling kom det in 19 projekt till ett sammanlagt belopp om cirka 13 miljoner kronor och till Stiftelsen Konsul Faxes Donationsfond kom det in fem projekt för sammanlagt 1,5 miljoner kronor.

Medel beviljades bland annat till programmet Mera skogsfrö med inriktning på forskning som

säkerställer den långsiktiga försörjningen av förädlad frö till skogsbruket samt till projekt om tall i kärva klimatlägen, bergesk som alternativt framtida träslag och skördardata som ny datakälla för att forska om realiserade vinster i förädlingsarbetet.

Föreningens tillgångar förvaltades under större delen av året av Handelsbanken i enlighet med de riktlinjer för kapitalförvaltning som beslutades av styrelsen i slutet av 2020, med inriktningen att andelen aktier i portföljen ska vara 60 procent och huvuddelen av dessa ska placeras i breda indexfonder. Efter överföringen till Storebrand kvarstår att förvaltningen av föreningens medel ska vara långsiktig. Ett belopp som täcker beviljade anslag och föreningens omkostnader under en eventuell avvecklingstid, ska förvaltas med mycket låg risk. Beloppet fastställs årligen av styrelsen. Det återstående kapitalet ska vara placerat på börsen i breda indexfonder.

Vid årsskiftet var huvuddelen av föreningens investerade kapital placerat hos Storebrand i en global indexfond och en mindre del i en svenska småbolagsindexfond. Lågriskdelen var placerad i en korträntefond.

Kontakt: lotta.moller@skogstradsforadling.se

Beviljade anslag 2023

Beviljade anslag från Föreningen Skogsträdsförädling och Stiftelsen Konsul Faxes Donation

- **Skogsträdsförädling enligt ramprogrammet**
Skogforsk har beviljats 3 500 000 kr för att arbeta med skogsträdsförädling enligt ramprogrammet.
- **Fjälltall – En möjlig källa för bättre överlevnad hos tall i kärva miljöer**
David Hall, Skogforsk har beviljats 400 000 kronor för att studera hur väl anpassad tall kan bli i riktigt kärva klimatlägen.
- **Realiserade vinster och andra effekter genom skogsträdsförädling: skördarmätningar som ny datakälla**
Henrik Hallingbäck, Skogforsk har beviljats 782 000 kronor för att skatta genetiska parametrar och genetiska vinster för höjd-, diameter- och volymtillväxt samt stamform genom att nyttja data från skördarmätningar.
- **Should we expand the breeding population sizes to boost the gain? Improved decision-making on using the Opsel selection tool**
Jon Ahlinder, Skogforsk har beviljats 550 000 kronor för att utveckla vägledning för urvalsbeslut genom användning av Opsel-verktyg.
- **Leder ökad realiserad vinst till långsmalare träd?**
Magnus Persson, Skogforsk har beviljats 250 000 kronor för att utvärdera om det finns ett samband mellan genetisk vinst och förhållande mellan trädets höjd och diameter.
- **Enhancing Silver Birch Breeding for Production Objectives Through Early Growth Trait Integration**
Jon Ahlinder, Skogforsk, har beviljats 310 000 kronor för att utveckla förädlingsarbetet för björk.
- **Försöksetablering för utvärdering av bergek som ett alternativt trädslag i det framtida skogsbruket**
Johan Kroon. Skogforsk, har beviljats 218 000 kronor från Föreningen Skogsträdsförädling och 200 000 kronor från Stiftelsen Konsul Faxes donation för att etablera försök för utvärdering av bergek.

Slutrapporter

Här följer en sammanfattning av de slutrapporter som kommit in till Föreningen Skogsträdsförädling och Stiftelsen Konsul Faxe under 2023. Rapporterna finns på www.skogstradsforadling.se

Tillämpbarheten i årets rapporterade resultat varierar. Användbara resultat kommer från de ”bästa åtgärdsprogram” som utvecklats i programmet Mera granfrö för att stimulera blomning och minska fröskadorna i fröodlingar. Ett annat mycket användbart resultat handlar om stabiliteten i viktiga genetiska nyckeltal för att beskriva fröskördar från fröodlingar. Upprepade försök att uppskatta kottsättning för gran i fältförsök och klonarkiv visade att det krävs mer utvecklingsarbete för att med hög säkerhet kunna identifiera träden på marken i drönarfilmerna. De äldsta försöken för att studera askskottsjukan visar att även motståndskraftiga askar får skador men

i mycket mindre omfattning än mottagliga. Det visar att det kommer att gå att selektera tämligen motståndskraftiga askar bland alla de i fält oskadade askar som samlats in och planterats i arkiv. Det är svårt att utveckla billiga förädlingsstrategier som samtidigt ger hög vinst. Med datorsimuleringar utvecklades en metod för insamling av frö efter öppen pollinering på de bästa träden (mödrar) i avkommeförsök. Dessa halvsyskonfamiljer planteras i nya avkommeförsök och proceduren upprepas. Pollineringen från omgivningens oförädlade träd håller dock tillbaka förädlingsframsteget, och i ökad takt med ökade förädlingsframsteg.

Föreningen Skogsträdsförädling

348 Mera granfrö

Beviljat 2 000 000 år 2017 och 1 000 000 kr 2019 samt totalt 3 800 000 från fröodlingsintressenterna
Stor forskargrupp från olika universitet och Skogforsk
Ordförande Ola Kårén, sekreterare Bengt Andersson/Ulfstand Wennström

Programmet Mera granfrö kom till för att samla forskare kring de återkommande problemen med skadeinsekter och skadesvampar på grankottar och granfrön samt för att stimulera granar att blomma. Det har genomförts under sex år i samverkan mellan forskare från olika universitet och Skogforsk samt fröodlingsintressenterna. Syftet var att ur existerande kunskap utveckla och implementera ”bästa åtgärdsprogram” samt genom forskning respektive adaptiv tillämpning vidareutveckla dessa program.

Intressenternas styrgrupp har tilldelat medel till delprojekt. Delprojekten har omfattat test av preparat mot skadeinsekter och skadesvampar, metoder för att tillföra feromoner som vilseleder insekter, kartläggning av rostsporer spridning, effekt av saneringsplockning av angripna kottar. För ökad blomning har metoder utvecklats för att bestämma tidpunkt för blomningsstimulerande behandling med gibberelliner och rotbeskärning, liksom metoder för att spraya gibberelliner och för att tillföra stora mängder kväve. Mätmetoder som till exempel insektsfällor och sporfällor har utvecklats för att anpassa bekämpningsinsatser utifrån skaderisk, så kallad *integrated pest management*. En metodik med fasta provtyper för att skapa statistiska underlag för fröodlingarnas produktion har utvecklats för omedelbar tillämpning. Alla resultat har använts för att uppdatera bästa åtgärdsprogram.

Ett viktigt resultat av programmet är den ökade samverkan mellan intressenterna som kommit till stånd och som bland annat möjliggjort snabbare tillämpning av nya forskningsresultat.

351:1 Assessment and recommended standards for genetic composition and diversity of Swedish seed orchards

Beviljat 530 000 kr år 2017

Inleddes av Tim Mullin, slutfördes av Henrik Hallingbäck, Curt Almqvist, Ulfstand Wennström, Torgny Persson samt David Hall, Skogforsk

I det här projektet studerades hur man kan beräkna och tolka genetiska nyckeltal för att beskriva fröodlingar och deras skördar: genetisk vinst, genetisk diversitet samt standardiserat ursprung. Standardiserat ursprung används för att bestämma var plantorna från en fröodling med många plusträd kan användas och förflyttas på motsvarande sätt som ursprunget används för naturpopulationer. Stabiliteten hos dessa nyckeltal studerades över tid med hänsyn till fröodlingarnas ålder, skötselåtgärder, oförutsedda händelser och kalamiteter.

Plantvals databas och beräkningsmodeller användes för att studera genetisk vinst och standardiserat ursprung. Plantval är det verktyg som används av skogsbruket vid val av plantor till en viss plats. Genetisk diversitet studerades genom okulära inventeringsdata från 33 fröodlingar av tall och gran (54 inventeringar). Slutligen jämfördes beräkningar baserade på dessa datakällor med nyligen publicerade DNA-profileringsdata av fröskördar från sex fröodlingar.

Resultaten visar att andelen pollenkontamination, genetisk gallring, och särplockning på utvalda träd påverkade genetisk vinst, ursprung och diversitet. Även släktskap mellan fröodlingens träd påverkade diversiteten. Skötselgallringar och allvarliga störningar hade däremot ingen eller marginell påverkan på nyckeltalen.

Generellt var överensstämmelsen mellan inventeringsdata från fröodlingarna respektive Plantvals modeller tämligen goda jämfört med DNA-profileringsdata från fröskördarna. Vissa justeringar bör ändå övervägas. Rapporten som är under publicering ska tjäna som en orientering om faktorer som kan påverka fröskördarnas genetiska status och vänder sig brett till skogsbrukets olika funktioner och till myndigheter och allmänhet. Den innehåller därför även en grundläggande orientering om innebörden av olika genetiska nyckeltal.

401 Increasing Norway spruce Fecundity for Breeding Program

Beviljat 208 000 kr år 2018

*Harry X Wu, Zhiqiang Chen, Bo Karlsson och Johan Malm
SLU och Skogforsk*

Det övergripande syftet med projektet är att minska problemen vid traditionell granförädling som beror på granens sena och oregelbundna blomning. Ansatsen omfattar både kvantitativ genetik och genomik. I detta första steg var syftet att kartlägga den genetiska variationen i blomning och genetiken bakom blomningen. Blomningsdata samlades in från fältförsök och klonarkiv dels med flygande drönare, dels med okulär inventering från marken.

Försöket med drönare för att inventera kottar gjordes på sammanlagt 12 lokaler. Resultaten visar att metoden ännu inte är mogen för att användas. Det krävs mer markeringar på marken och en mer utvecklad flygmetodik för att med hög säkerhet kunna identifiera alla träd på drönarfilmerna. Erfarenheterna gav dock underlag för fortsatt utveckling av drönarmetodiken. Författarna pekar också på möjligheterna att inventera olika skador av svampar och insekter som inträffar i trädskronorna.

I ett fältförsök med 753 halvsyskonfamiljer och ett klonarkiv med mer än 1000 kloner uppskattades hanblomning och kottsättning från marken under ett antal år. Den genetiska analysen visade på hög arvbarhet och, vad gäller klonerna, hög upprepbarhet från träd till träd för hon- och hanblomning. Det ger stora urvalsmöjligheter. I nästa steg kommer blomningsinformationen att analyseras tillsammans med sekvensdata från hela genomet som finns tillgängligt för de här materialen.

430 Resistenstestning av utvalda askar

Beviljat 431 000 kr år 2019
Mateusz Liziniewicz, Skogforsk

Det är stor genetisk variation i askens naturliga motståndskraft mot askskottsjuka och därmed goda möjligheter att öka motståndskraften med förädling. Det arbetet har pågått sedan 2015. Vitala oskadade askar har i omgångar identifierats i fält i södra Sverige. De som efter några års återinventering fortsatt varit oskadade har förökats genom kloning med ympar och planterats på ett försöksområde vid Snogeholm i Skåne. Där har försök planterats år 2016, 2017 och 2018.

I det här projektet klonades under 2021 71 aspar från det fälturval som gjordes 2016 och som återinventerades 2019. Dessutom klonades några testade och motståndskraftiga kloner och en sjuk askklon från fröplantagen Trolleholm. I genomsnitt 15 askympar per klon planterades i Snogeholm under hösten 2022 och inventerades under 2023.

Materialen i Snogeholm ska användas för att studera klonernas resistens för val av motståndskraftiga askar till förädling och fröproduktion.

20 448 Uppföljning av förädling för motståndskraft mot askskottsjuka

Beviljat 150 000 kr år 2020
Mateusz Liziniewicz, Skogforsk

Det finns två äldre fröplantager med ask där skador av askskottsjukan kunnat följas under lång tid. Askarna i dessa fröplantager valdes innan askskottsjukan dykt upp i Sverige och representerar förmodligen hela den genetiska variationen i motståndskraft. De drabbades alltså på samma sätt som skogsbestånden.

Plantagen Snogeholm inventerades första gången år 2006 och Trolleholm 2010. I det här projektet återinventerades plantagerna år 2021, det vill säga 15 och 11 år efter den första inventeringen. Resultaten jämfördes med tidigare inventeringar.

Den totala dödligheten har i genomsnitt varit ca 6 procent per år, totalt 89 respektive 68 procent under 15 och 11 år i Snogeholm respektive Trolleholm. Takten i dödligheten sedan senaste revisionen 2016 har minskat genom den naturliga selektion som skett. Skadorna fortsätter även bland motståndskraftiga kloner men i mindre omfattning. Dessa hade ungefär dubbelt så många levande skott som genomsnittet.

De här är de äldsta försöken för att studera motståndskraft mot askskottsjuka. Det visar att även inledningsvis motståndskraftiga kloner drabbas av skador men i mycket mindre omfattning än genomsnittet. Det styrker förädlingsmöjligheterna.

450 Mer förädlad björk

Beviljat 414 000 kr år 2020
Mateusz Liziniewicz, Skogforsk

Projekt omfattar anläggning av fältförsök för att på lång sikt studera effekten av genetisk förädling på virkesproduktionen hos björk och gran. Försöksleden består av oförädlad björk, fyra björksorter med olika förädlingsnivåer från både fröplantager och kontrollerade korsningar, samt bästa tillgängliga plantagefrö av gran. Under 2023 planterades sex försökslokaler med gott resultat. Föreningen har finansierat två av dessa.

Stiftelsen Konsul Faxe

KF 58 Utvärdering av en mer kostnadseffektiv förädlingsstrategi för björk i norra Sverige

Beviljat 85 000 kr år 2017

Sara Abrahamsson, Skogforsk

Det svenska förädlingsprogrammet för tall och gran är designat för hög vinst och bevarad hög diversitet. Då krävs kontrollerade korsningar som på olika sätt, till exempel genom behov av klonarkiv, drar med sig kostnader som kanske inte är motiverade för mindre använda träslag. Avsikten med det här projektet var att utveckla ett mindre resurskrävande förädlingsprogram. Med datorsimuleringar jämfördes olika förädlingsstrategier som baseras på fri pollinering. Utgångspunkten för simuleringarna var det norrländska förädlingsprogrammet för björk.

Problemet vid öppen pollinering (OP) jämfört med kontrollerad pollinering (KP) är att förädlarna inte har kontroll på fadern till en avkomma som insamlas på ett utvalt moderträd. Sju olika simulerade förädlingsprogram jämfördes vid tre olika nivåer på arvbarhet. I ett av programmen kontrollerades pollenmolnet genom att utvalda träd sattes i växthus där öppen pollinering fick ske utan inblandning av pollen utifrån. Det kan liknas vid standardprogrammet, KP, vad gäller urvalet men utan kontroll på fadern till en enskild avkomma. I övriga OP-program skedde pollineringen i avkommeförsöken i fält.

OP i växthus gav högst genetisk vinst men till priset av lägre genetisk diversitet, genom att vissa fäder blev överrepresenterade. I ett scenario med OP i växthus bestämdes faderskapet i efterhand med molekylära metoder. Då kunde diversiteten upprätthållas men vinsten blev något lägre än med kontrollerade korsningar. Faderskapsbestämning är dock också resurskrävande.

Det bästa programmet av de fyra med OP i fältförsöken var det som använde den mest avancerade selektionsmetoden. Här bibehålls diversiteten på en hög nivå genom det stora inslaget av pollinering från träd i försökets omgivning. Vid OP i fältförsök är det samtidigt detta omgivningspollen som håller tillbaka förädlingsframsteget i varje generation. Men generationscykeln vid OP i fält var 12 år jämfört med 16–17 år för standardprogrammet med KP eller med OP i växthus. Under några förädlingsgenerationer kan denna tidsvinst kompensera för den lägre vinsten men inte i det långa loppet.

God samverkan i fröfrågor

Ola Kårén, Skogsskötselchef SCA och ordförande för Mera granfrö 2017-2023

– Genom Mera granfrö har forskare börjat jobba mer tillsammans. Även intressentföretagen gör mer gemensamt och har fått närmare till forskningen. Satsningen har gjort att fröfrågorna har kommit högre upp på företagens dagordningar och har underlättat för forskarna att få externa forskningsmedel.

– Forskning i programmet har lärt oss mer om de rotsvampar som drabbar nybildade grankottar i fröodlingarna. Rostsvamp värdväxlar med hägg så genom att rensa undan hägg nära fröodlingarna kan vi minska angreppen. Inom programmet har det också blivit ännu tydligare hur viktigt det är med en riklig blomning hos fröträden, att det verkligen blir kottar av blommorna och att kottarna inte angrips av skadegörare. Det har också kommit fram intressanta resultat, som metoder för att övervaka skottsträckning, som underlättar att göra åtgärder vid rätt tidpunkt.

– Inför fortsättningen, Mera skogsfrö, har jag förhoppningar om att den goda samverkan fortsätter – inte minst när det gäller alla frågor som behöver lösas gemensamt när vi nu anlägger fjärde omgångens fröodlingar.

Mera granfrö

Mera granfrö är ett forskningsprogram som startade 2017 för att minska problemen med utebliven blomning, skadeinsekter och skadesvampar på kottar och frön i granfröodlingar.

Programmet har löpt under åren 2017–2022 i samverkan mellan forskare från olika universitet, Skogforsk och fröodlingsintressenter. Under 2023 startade programmet Mera skogsfrö, med samma inriktning som det tidigare programmet men nu inkluderas också tall och även andra träslag kan bli aktuella.

Mera skogsfrö bygger på en mer utvecklad samverkan mellan plantageintressenter och forskare för att förena forskning och praktik. Fokus för forskningen ligger på uppvuxna, kottsättande

fröodlingar i lämplig ålder och omfattar både blomningsstimulerande åtgärder och åtgärder som minskar skador på blommor, kottar och frön.

Läs mer om projektet under rubriken ”Slutrapporter” på sidan 6 samt i intervjuerna med de medverkande.

Vi lär oss bli effektivare fröodlare tillsammans

Johan Jonsson, ansvarig för Södra fröverksamhet. Södras representant i Mera granfrö

– Alla de olika projekten i Mera granfrö bidrar med små trappsteg av kunskap, så att vi hela tiden kan utveckla fröodlingsverksamheten. Vi har lärt mycket av varandra inom programmet om hur vi

FOTO: ESTLAND, MERA GRANFRÖ / SÖDRAS

kan sköta fröodlingarna mer intensivt för att få bättre och snabbare skördar. För oss på Södra, som har fröodlingar i ganska torra lägen, betyder det bland annat att vi övergår från enklare bevattning till digitaliserad bevattning av fröträden. I samband med det ökar vi också gödslingen för att träden ska ge skördar tidigare. Tidigare har omloppstiden på plantager i södra Sverige varit 40–60 år, tack vare forskning och tillämpning av ny kunskap kommer den snarare att ligga på 35 år framöver.

– När klimatet ändras är det mycket som påverkas. Granen blommat oftare i Götaland när klimatet förändras. Så prognosinstrumenten är en av många saker som vi kommer att behöva utveckla. Vi får också ökade problem med frost och därmed granblommor som fryser.

– De fysiska träffarna inom programmet har gett mig insikten att vi har väldigt olika förutsättningar i olika delar av landet. Vi lär av varandra och av forskningen inom programmet. Med tätare samarbete mellan intressenter och forskare har vi lättare att öka kunskaperna och vi kan bli effektivare fröodlare.

FOTO: ANDREAS ALVEHUS

Forskningen kan tillämpas direkt

Yvonne Hedman Nordlander, StoraEnso

–Genom Mera granfrö har vi skapat arbetssätt som gör att vi kan tillämpa forskningsresultat direkt. Eftersom så många företag med skogsfröodlingar ingår i projektet, och vi dessutom arrangerar ett seminarium varje år, sprids resultaten ut till alla aktörer på kort tid. Och vi jobbar adaptivt. Det betyder att vi hela tiden tillämpar dom forskningsresultat som kommer fram, och anpassar verksamheten efter det vi lär oss. Vi testar ny kunskap i våra fröodlingar och delar med oss av erfarenheterna. På så vis måste inte alla testa och utvärdera allting, utan vi kan fokusera och gå på djupet med olika frågor och sedan lära oss av varandra. Det bidrar till att ny kunskap snabbt kan tillämpas brett, säger Yvonne Hedman Nordlander, förädlingspecialist på Stora Enso Skog. Yvonne ingick i styrgruppen för Mera granfrö och är ordförande för uppföljaren Mera skogsfrö.

–Inom projektet har vi haft en mer direkt kommunikation med forskarna, som vi inte har haft tidigare. Redan i utlysningen har vi pekat på var vi ser kunskapsluckor som behöver fyllas och när ansökningarna om medel kommer in från forskarna så prioriterar vi de områden som är viktigast just nu, för att fröodlingsverksamheten ska utvecklas.

–Det här arbetssättet gör att vi snabbt kan få igång

FOTO: STORAENSO

FOTO: YVONNE HEDMAN NORDLANDER

ny forskning om det till exempel kommer in en ny skadegörare.

Inom Mera granfrö har vi jobbat med något vi kallar Bästa åtgärdsprogrammet. Det är ett strukturerat arbetssätt som handlar om att identifiera inom vilka områden erfarenhet finns och vart viktig kunskap saknas. För att förbättra kunskap och skötsel av skogsfröodlingar behövs även tekniskt lärande. Programmet bygger på en process som upprepas och utvärderas, för att ge ständig förbättring.

Inom Bästa åtgärdsprogrammet finns projektet Adaptiv förvaltning, som handlar om att tillsammans utveckla effektiva och tillämpbara skötselrutiner för skogsfröodlingar. För att Adaptiv förvaltning ska fungera krävs ett strukturerat beslutsfattande med tydliga mål, genomtänkta idéer, resonemang och avvägning som underlag för beslut. Dokumentationen är viktig för att i slutändan få fram en slags interaktiv skötselguide som beskriver de mest gynnsamma åtgärderna beroende på klimatzon.

–Forskning om skadeinsekter och ökad blomning begränsas ofta av att det är ett kort tidsfönster på våren då olika försök och mätningar kan utföras, under blomning och då kottanlagen bildas. Eftersom programmet löper över flera år kan vi hantera att ett enskilt projekt drar ut på tiden. Till exempel om det blir ett dåligt blomningsår, då kan vi vänta med försöket till nästa år.

Det svenska fröodlingsprogrammet

Varje år produceras 420 miljoner plantor i Sverige för att användas i skogsbruket, enligt Skogsstyrelsens statistik. Tall och gran utgör 400 miljoner av dessa. Av tallplantorna kommer 95 procent från svenska fröodlingar och för granarna är siffran 74 procent. Nu anläggs fjärde omgången fröodlingar, de så kallade FyrO-odlingarna.

Det svenska fröodlingsprogrammet startades i slutet av 1940-talet. Då valde man ut plusträd ute i skogen, ympade och anlade första omgången fröodlingar. Från den första generationens fröodlingar (EttO) räknar man med en genetisk vinst om ca 10 procent, det vill säga plantor från dessa odlingar växer ungefär 10 procent snabbare än oförädlade plantor.

På 1980-talet följdes dessa av andra omgången fröodlingar (TvåO) där man i några odlingar använde föräldraträd som avkommetestats. Till stora delar var TvåO-fröodlingarna baserade på ett omfattande nyurval av plusträd. I TvåO-fröodlingarna varierar därför den genetiska vinsten stort, mellan 10 och 21 procent, beroende på tillgång av avkommeprövade träd. Ett avkommeprövat träd har valts ut genom att odla avkommor från många olika plusträd i fältförsök och välja ut de föräldrar (plusträd) som ger de bästa avkommorna.

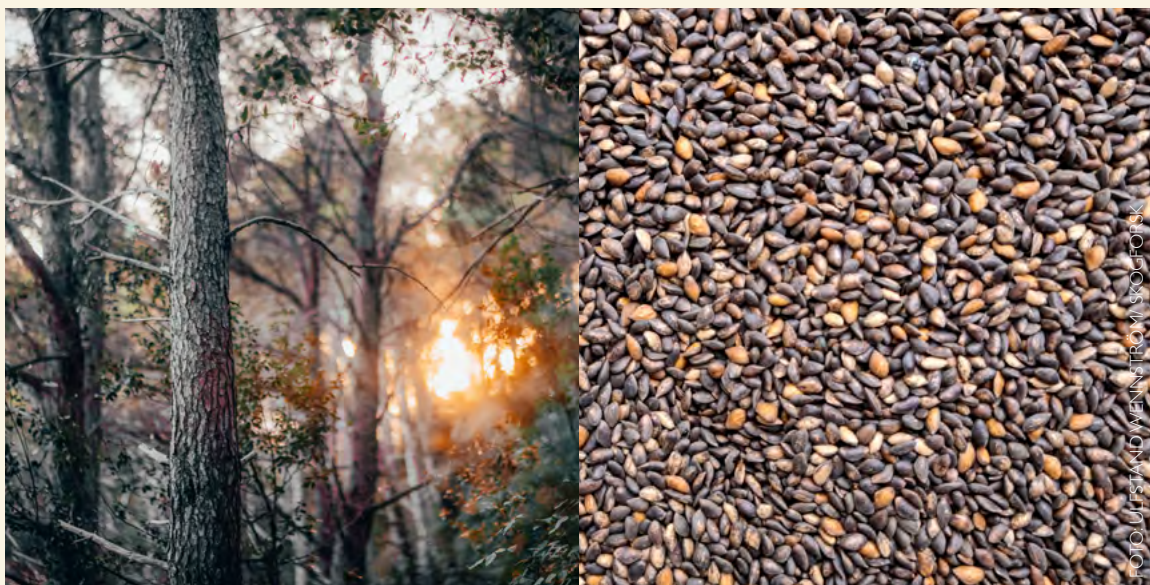
I tredje omgången fröodlingar, de så kallade TreO-odlingarna, ingår enbart testade och

utvalda föräldraträd och den genetiska vinsten är 20–25 procent. De plantor som odlas i plantskolorna idag kommer huvudsakligen ur frö från andra och tredje omgången fröodlingar.

Nu anläggs den fjärde omgången fröodlingar, FyrO. I FyrO-odlingarna har man korsat de bästa träden med varandra och avkommorna från dessa korsningar har testats i fältförsök där man mäter in träden medan de växer, och väljer ut de bästa av dessa. Man räknar med att den genetiska vinsten i FyrO blir cirka 35 procent.

Nästan 97 procent av det frö som produceras i fröodlingarna används i plantskolor för att producera plantor till skogsbruket. Överskott och frö från äldre fröodlingar används till skogssådd, alltså att frö sprids direkt ute i skogen.

Alla skogsägare i Sverige är med och finansierar det svenska fröodlingsprogrammet genom den så kallade 60-öringen som betalas till Skogforsk för varje avverkad kubikmeter virke. Fröodlingarna däremot bekostas av skogsföretagen själva. Utöver en ökad tillväxt är förädlingen också inriktad på kvalitetsfaktorer som rakstammighet och kläna grenar samt på att öka trädens vitalitet och motståndskraft mot sjukdomar och skadegörare som törskate och rottröta.

Genetiska nyckeltal förbereder för det oväntade

Henrik Hallingbäck, Skogforsk

–Genetiska nyckeltal sammanfattar egenskaperna hos en fröskörd från en fröodling. Det är intressant för den som ska plantera att veta lite om vilka egenskaper skogsfröpartier har och förstå hur detta frö kommer att prestera ute i skogen. Det säger Henrik Hallingbäck, förädlingsforskare vid Skogforsk.

–Det är som en varudeklaration för ett fröparti, och blir både ett sätt för säljare att förklara fröpartiets egenskaper, och ett sätt för köpare, till exempel plantproducenter, att specificera önskemål om vad man vill beställa. De nyckeltal vi har jobbat med är främst genetisk vinst, standardiserat ursprung och genetisk diversitet.

–Hittills har det funnits många olika sätt att mäta de här nyckeltalen. Nu hoppas vi att det ska bli större enighet om vilka metoder man använder. Då blir det lättare för plantproducenter och myndigheter, i första hand Skogsstyrelsen, att veta om man menar samma sak. Intresset för gemensamma nyckeltal är större nu än tidigare. Skogen har varit mycket på tapeten på senare tid, när man pratar om klimatanpassning och att ersätta fossila material och bränslen. Då vill fler engagera sig för att få fram plantor som är anpassade för ett förändrat klimat och gemensamma nyckeltal underlättar det arbetet.

FOTO: SKOGFORSK

De olika nyckeltalen

De genetiska nyckeltalen beskriver i första hand tre saker: den genetiska vinsten som beskriver hur mycket bättre ett fröparti presterar jämfört med den lokala ortens oförädlade frö, den genetiska diversiteten som visar bland annat hur många obesläktade föräldraträd som har bidragit till ett parti frö, det vill säga hur nära besläktade fröerna i ett parti är med varandra samt det standardiserade ursprunget som beskriver på vilken latitud ett fröparti skulle ha betett sig som ett lokalt frö.

–Ett exempel är nyckeltalen för standardiserat ursprung. Tidigare trodde vi att de förflyttningsrekommendationer som tagits fram för olika trädslag skulle gälla ”för alltid”. Nu, när klimatet förändras har vi insett att rekommendationer kommer att behöva förändras löpande, och då blir det viktigare att kunna beskriva fröernas ursprung och egenskaper. Nyckeltal för den genetiska diversiteten är viktig för att sprida riskerna så att vi kan vara beredda på det oväntade som kan komma med ett förändrat klimat eller av andra orsaker.

–Vår forskning har visat är att de här genetiska nyckeltalen är stabila, även när det händer oplanerade saker i fröodlingarna, till exempel om ett stort antal av föräldraträden dör eller slutar producera blommor och pollen. Något som var lite oväntat för mig var att inblandningen av pollen från omgivande träd är mycket mindre i granfröodlingar än vi tidigare trott. Bara 10–20 procent av pollenet kom från träd utanför fröodlingen, tidigare har man trott att det var ungefär 50 procent som tidigare observerats i tallfröodlingar.

–Framåt blir det viktigt att få fram pålitliga mått på hur den genetiska diversiteten ser ut i naturliga bestånd. Då kan vi göra mer rättvisande jämförelser mellan den genetiska diversiteten i förädlade och naturliga bestånd, och då kan vi få en bättre uppfattning om vad som är en bra diversitet att sträva efter, avslutar Henrik Hallingbäck.

Frötillgång och fröödling

Ulfstand Wennström, Skogforsk

–För tall finns det förädlad frö för i stort sett hela landet utom för fröödlningszonerna allra längst i norr och längst i söder, medan det fortfarande är brist på granfrö i större delen av landet, och kommer att vara det under ganska lång tid för vissa områden. Det säger Ulfstand Wennström, seniorforskare på Skogforsk med över 30 års erfarenhet av förädling av skogsträd.

–För gran samlar skogsbruket fortfarande in beståndsrö ute i skogen för att kunna producera tillräckligt många plantor och tallrö importeras från Finland. När nu tredje omgångens fröödlningar (TreO) är anlagda och byggandet av den fjärde omgången (FyrO) just påbörjats kommer tillgången till förädlad och härdigt frö att bli betydligt större.

–Utmaningen nu ligger i själva odlingskapaciteten av ympar. Idag kan Skogforsk odla fram 10 000–15 000 ympar per år men eftersom intressenterna nu har insett de stora vinsterna med förädlade plantor och vill använda nytt frömateriel så fort det kommer fram, så har vi beställningar på över 200 000 ympar. I dagsläget är det växthuskapacitet i norr och tillgången till frilandareal i söder som begränsar hur många ympar som kan odlas fram.

–På längre sikt tror jag att vi kommer att se fröödlningar för både tall och gran i växthustunnlar.

Det tar helt bort inblandningen av oförädlad pollen från omgivande träd. Men det är fortfarande en kostnadsfråga, vinsterna med bättre plantor måste kunna finansiera merkostnaderna för tunnelodling.

–En annan utveckling är rullande plantager, att anlägga nya fröödlningar i etapper. Utmaningarna i det ligger i att utföra det på bästa sätt så att till exempel inblandningen av oförädlad pollen blir så liten som möjligt.

–Just nu är vi forskare intresserade av att hitta förädlade träd med riklig blomning. En del träd växer bra men ger väldigt lite frö eller pollen. Idag kan vi med nya DNA-baserade verktyg visa vilka träd det är som bidrar till fröerna vi får fram, och välja ut dem för att användas i fröödlningarna.

–Det visar sig att det är de riktigt goda fröarna som är de viktiga. Skillnaden i den mängd frö som produceras under ett halvbra fröår jämfört med ett riktigt bra fröår är så stor att det lönar sig att fokusera på de föräldräräd som ger mycket under de riktigt bra åren. Så det gäller att hitta de träd som verkligen blommar rikligt under de allra bästa åren, då får vi störst mängd frö över tid.

Växande intresse för förädlad björk

– Intresset för björk i skogsbruket, och därmed intresset för att förädla björk och producera frö och plantor, har varierat över tid. I början av 1970-talet var intresset för björk stort för att sedan minska. Intresset kom dock tillbaka i slutet av 1980-talet, inspirerat av förädlarna i Finland, och då började man välja ut nya plusträd till björkförädling. Idag finns det förädlad björkfrö från fröodlingar för södra Sverige. För norra Sverige finns det två nyanlagda fröodlingar som inom ett par år kommer att ge frö till plantor som kommer att vara härdiga upp till Umeå ungefär. För de nordligaste delarna av Sverige finns det frö från testade plusträd som är tillräckligt härdigt, men ännu ingen fröodling som täcker in området norr om Umeå. Det säger Ulfstand Wennström som är seniorforskare på Skogforsk i Sävar utanför Umeå och som jobbar med förädling av björk.

FOTO: ANNA-KARIN TEADOTTER

– Idag produceras ungefär 1,8 miljoner björkplantor per år i Sverige. Efterfrågan är dock större och inom några år bedömer man att runt 20 miljoner plantor per år kommer att produceras. Tidigare såg skogsbruket björk som ett trädslag att plantera på igenväxande jordbruksmark, men nu vill man också plantera björk i skogen. Fröodlingen i Sävar kan ge 8 miljoner frön ett bra år, och det skulle täcka behovet för norra Sverige upp till Umeå. I södra Sverige har det varit svårare att få bra skördar, där finns idag inte tillräckligt med frö för att tillgodose hela efterfrågan under de närmaste åren.

– Björk är snabbförädlad eftersom den kan blomma redan efter ett år, så på så vis är det ett trädslag som är lätt och roligt att jobba med. Samtidigt drabbas björkplantorna av andra insekter, svampar och sjukdomar än barrplantorna, bland annat eftersom de växer mycket tätare. Björkplantorna blir också högre och fungerar delvis annorlunda än barrplantorna när det gäller kyl- och fryslagring. Så det finns fortfarande mycket att lära när det gäller att producera och hantera björkplantor i hela kedjan från frö till planta ute i skogen.

En tid av inspirerande samverkan

Till minne av Carl Kempe, av Ola Rosvall.

Under 2023 avled Carl Kempe. Under mina 35 år på Skogforsk i Sävar, och även därefter, hade jag förmånen att hålla kontakt med Carl. Typiskt för industrimän och entreprenörer är egenskapen att se möjligheter och våga ta risker. Det gick alltid att resonera med Carl om satsningar som andra ansåg väl djärva. Och var Kempestiftelserna

med på tåget vågade andra följa efter. Det är också Kempestiftelsernas filosofi: att få i gång ny verksamhet.

Med Carls entusiasm och Kempestiftelsernas bidrag kunde på så vis skogsträdsförädlingen då och då ta stora språng i utvecklingen. Från senare tid kan jag nämna nya frölaboratorier och metoder för fröbehandling så att skogsbruket i ett slag kunde maximera plantutbytet i plantskolorna, nya experimentväxthus för genetisk forskning, en klimatkammare där hårdigheten hos plantor från alla norrländska fröskördar rutinemässigt testas innan fröerna sås i plantskolorna, växthus för blomningsstimulering för att förkorta förädlingscykeln, införandet av ett unikt datahanterings- och beräkningssystem för avelsvärdering. Carl har bidragit till att blåsa liv i björkförädlingen i norra Sverige.

Med Carls hjälp kunde vi också vidareutbilda Skogforsks förädlare genom doktorandstipendier och bidrag till forskarskolor för att stärka både den genetiska forskningen och för att skapa ett rekryteringsunderlag för Skogforsk.

Carl och hans familj visade ett stort intresse för sina projekt och besökte regelbundet Sävarstationen samt deltog i invigningar och jubileer. Det var förstås mycket inspirerande för oss alla medarbetare på stationen. Det är med saknad och med tacksamhet vi tänker tillbaka på Carl Kempe.

Familjen Kempe och Kempestiftelserna stöder skogsträdsförädling

Släkten Kempe tillhör de stora utvecklarna av svensk skogsindustri under 1800- och 1900-talet. Carl tillhörde den fjärde generationen och var verksam i familjens skogsbolag MoDo, senare i Holmen och i familjens forskningsstiftelser J C Kempes minne och Seth M Kempes minne, där han var ordförande från 1979 till 2018 och därefter stiftelsernas ständiga sekreterare. Carl har under lång tid haft en avgörande betydelse för forskning och utveckling i norra Sverige. Kempestiftelserna har stöttat tillkomsten och utvecklingen av universiteten i de nordliga länen, inte minst Umeå universitet.

Carl hade många intressen. Där ingick genetisk forskning. Carl medverkade till bildandet av Umeå Plant Science Center där SLU:s och Umeå universitets genetiker nu arbetar tillsammans. Kempestiftelserna har också under alla år bidragit till skogsträdsförädlingen, både till forskningen vid universiteten och till det praktiska förädlingsarbetet vid Skogforsk och dess föregångare.

Det började med stöd till den ursprungliga Föreningen för växtförädling av skogsträd som hade sin norrlandsfilial från 1944 i Sundmo i Ångermanland. När sedan Institutet för Skogsförbättring bildades och verksamheten i Sundmo flyttade till Sävar utanför Umeå 1969 ställdes kontor till förfogande på Umeå Universitet i den så kallade Kempevåningen. Kempestiftelserna var med och byggde förädlingsstationen i Sävar där successivt all verksamhet för Norrland samlades.

Det är fram till i dag åtskilliga miljoner kronor som investerats både i förädlingens infrastruktur och verksamhet. Ibland samverkade Kempestiftelserna med Föreningen skogsträdsförädling i projekten.

Redan 1938 när Föreningen för växtförädling av skogsträds första styrelse utsågs, valdes Dr J Carl Kempe, från den tredje generationen Kempe in i den ordinarie styrelsen. Den föreningen bildades 1936 och var den första organisationen för att förädla skogsträd och en föregångare till vår nuvarande Föreningen skogsträdsförädling. J Carl behöll sin

ordinarie plats till 1952 då han efterträddes av Erik Kempe som var ordinarie ledamot fram till 1959. Erik hade varit suppleant i styrelsen ända från starten. Vilka var då förädlingspionjärerna J Carl Kempe och Erik Kempe?

Släkten Kempes historia

De svenska Kempesfamiljernas historia är fantastisk. Det kan man läsa om på Kempestiftelsens hemsida och i Margareta Kempes bok, Försvinnande spår. De hade sedan generationer ett handelshus i Stralsund, en gammal hansestad i svenska Pommern. Där verkade de som affärsmän och redare. Efter Napoleonkrigen avträdde Sverige Pommern som så småningom hamnade hos Preussen. (Nettot för Sverige blev unionen med Norge 1814). Preussen

ville inte, som Sverige hade gjort, betala tribut till de nordafrikanska kaparna, vilket försvårade familjen Kempes fortsatta handel och sjöfart. Två söner skickades till en morbror i Stockholm för att där lära sig affärsverksamhet. Vår Carls Kempe-gren kom så småningom genom den ena brodern J C Kempe (f 1799), att år 1816 hamna i Härnösand. Med start i Mo sågverk utvecklade J C flera skogsföretag och bedrev trävaruexport med fartyg från eget varv.

Efter J C:s bortgång år 1872 bildade hans elva barn, från tre äktenskap, familjeföretaget MoDo. De fördelade aktiekapitalet mellan sig. I denna andra generation fortsatte flera av J C:s barn att utveckla skogsindustriell verksamhet i olika former, både i och utanför MoDo. Två huvudfigurer var halvbröderna Frans (f 1847) och Seth (f 1857). Frans ledde MoDo i 30 år, 1884–1916, tillsammans med några av sina halvbröder, medan Seth vid sidan av sitt engagemang i Modo ledde fyra skogsföretag, bland annat Robertsfors bruk.

Deras syster Lotty (f 1855 och gift Bruzelius) tog år 1936 initiativ till två stiftelser med namn efter sin far, J C Kempes minne och bror Seth M Kempes minne. Kapitalet utgjordes då av hennes aktier i MoDo. En bärande idé var att dessa stiftelser skulle stödja utvecklingen ”i de bygder där värdena en gång skapats”. Det är intressant att notera att året och därmed tidsandan för bildandet av Kempestiftelsen och Föreningen för växtförädling av skogsträd är densamma och att båda engagerade familjen Kempe.

I generation tre övertog år 1917 Frans son, J Carl Kempe (f 1884) ledningen av MoDo. Det var alltså denne J Carl Kempe som var ledamot i föreningens styrelse från 1938. I generation tre verkade dessutom Seths söner Erik (f 1898) och Ragnar (f 1901) med bas i Robertsfors. Det var Erik som medverkade i föreningens styrelse ända till 1959. Han var VD för Modo 1949 till sin död 1959.

I generation fyra återtog så småningom Frans-grenen, genom J Carl Kempes systerson Matts Carlgren, ledningen av Modo. Matts var omväxlande ordförande och VD under perioden 1965–1991 då Modo vid ett försök till expansion hamnade hos Fredrik Lundberg.

Vår tids Carl Kempe tillhör generation fyra och var son till Ragnar Kempe och tillhör därmed Seth-grenen. Det är den grenen som nu leder Kempestiftelserna genom Alice Kempe i den femte generationen. Kapitalet är fortsatt placerat i den ursprungliga skogen och skogsindustriella verksamheten, nu med namnet Holmen.

JC Kempes bror Wilhelm Kempe, f 1807 i Stralsund, som också kom till Stockholm, utvecklade olika verksamheter i Sverige. Han skapade succesivt skogsbolaget Ljusne-Voxna AB i Hälsingland, där han slutligen var ensam ägare. Den förmögenheten hamnade hos Wilhelms enda barn Wilhelmina, gift von Hallwyl och mest känd för skapandet av det Hallwylska palatset i Stockholm.

Verksamhets- och revisionsberättelser

Föreningen

Skogsträdsförädling

Organisationsnummer: 802010-1070

Förvaltningsberättelse

Årsredovisningen är upprättad i TKR.

Verksamheten

Allmänt om verksamheten

Föreningens ändamål är att stödja den vetenskapliga och praktiska skogsträdsförädlingen samt behovet av anpassningar i skogsskötseln som en följd av skogsträdsförädlingens utveckling. Verksamheten syftar till att befordra tillämpad forskning och försöksverksamhet inom nämnda områden samt omsättning av forskningens resultat i det praktiska skogsbruket.

Uppgifterna skall Föreningen lösa väsentligen genom bidrag till stiftelse eller institution med verksamhetsinriktning som ovan beskrivits. Föreningen skall därjämte utgöra ett forum för överläggningar i frågor som tillhör dess verksamhet.

Antalet medlemmar i Föreningen utgjorde 31/12 2023 159 st (162 st).

Föreståndare för Föreningen Skogsträdsförädling har varit Lotta Möller.

Årets resultat 14 109 653 kr (-14 392 326 kr), förs i ny räkning.

Under året bytte föreningen förvaltare för värdepappersportföljen från Handelsbanken till Storebrand. Syftet med förflyttningen var att uppnå en stabil och lättöverskådlig förvaltning med god värdetillväxt på lång sikt och till lägre kostnad än tidigare. Den nuvarande portföljen är placerad i breda globala och svenska aktieindexfonder samt en andel i räntefonder. Den nuvarande inriktningen är tänkt att bestå under lång tid, portföljen ska inte anpassas efter korta upp- och nedgångar på börs- och valutamarknader. Föreningen har som tidigare tillämpat individuell värde reglering. Summa realiserade vinster uppgår 2023-12-31 till 4 758 382 kr (1 420 483 kr.)

Föreningens säte är Stockholm.

Främjande av ändamålet

För att främja Föreningens ändamål, vilket främst är att stödja den vetenskapliga och praktiska skogsträdsförädlingen, har Föreningen under året beviljat sammanlagt 6 849 143 kr (7 074 000 kr) i forskningsanslag varav

- 3 500 000 (3 500 000 kr) till Skogforsk som förstärkning till genomförandet av projekten inom det mellan Formas och Skogforsk slutna ramavtalet.
- 3 349 143 kr (3 574 000 kr) till enskilda forskningsprojekt för främjandet av forskning inom skogsträdsförädlingens område, varav 39 143 kr (0 kr) har beviljats i resebidrag.

Flerårsöversikt

	2023	2022	2021	2020
Nettosättning	1 670	1 993	1 778	1 563
Resultat efter finansiella poster	14 110	-14 392	18 048	-5 494
Beviljade forskningsanslag	6 849	7 7074	7 000	7 044
varav anslag Skogforsk	3 500	3 500	3500	3500
Beviljade resebidrag	39	0	1	20
Bokfört värde värdepapper	184 300	172 307	190 987	171 736
Marknadsvärde värdepapper	189 058	182 462	219 762	193 927

Beträffande föreningens resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter.

Resultaträkning

	Not	2023-01-01 2023-12-31	2022-01-01 2022-12-31
Föreningens intäkter			
Medlemsavgifter		6	8
Räntor och utdelningar		1 670	1 993
Summa föreningens intäkter		1 676	2 001
Föreningens kostnader			
Anslag enligt ramavtal till Skogforsk		-3 500	-3 500
Övriga beviljade anslag		-3 349	-3 574
Övriga externa kostnader	3	-1 108	-1 113
Personalkostnader	2	-128	-122
Summa föreningens kostnader		-8 085	-8 309
Rörelseresultat		-6 409	-6 308
Finansiella poster			
Nettoresultat från försäljning värdepapper		11 794	-465
Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar och kortfristiga placeringar		8 734	-7 619
Räntekostnader och liknande resultatposter		-9	-0
Summa finansiella poster		20 519	-8 084
Resultat efter finansiella poster		14 110	-14 392
Årets resultat		14 110	- 14 392

Balansräkning

	Not	2023-12-31	2022-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	4	184 300	172 307
Summa finansiella anläggningstillgångar		184 300	172 307
Summa anläggningstillgångar		184 300	172 307
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	3		2
Övriga fordringar	12		7
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	0		109
Summa kortfristiga fordringar		15	118
Kassa och bank			
Kassa och bank		5 817	3 221
Summa kassa och bank		5 817	3 221
Summa omsättningstillgångar		5 832	3 339
Summa tillgångar		190 132	175 646
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Eget kapital vid räkenskapsårets början	6	164 788	179 180
Årets resultat		14 110	-14 392
Eget kapital vid räkenskapsårets slut		178 898	164 788
Fonder			
Professor Nils Sylvéns fond		12	11
Herman Nilsson-Ehles resestipendieum		107	99
Summa avsättningar		119	110
Långfristiga skulder			
Beviljade ej utbetalda anslag	7	1 474	1 435
Summa långfristiga skulder		1 474	1 435
Kortfristiga skulder			
Beviljade anslag	7	9 546	9 219
Skatteskulder		0	2
Övriga skulder		31	29
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		64	63
Summa kortfristiga skulder		9 641	9 313
Summa eget kapital och skulder		190 132	175 646

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Noter till resultaträkningen

Not 2	Medelantal anställda	2023	2022
	Medeltal anställda har varit	0,50	0,50
	Personalkostnaderna utgörs av arvoden till ordförande, förtroenderevisor m.fl.		
Not 3	Övriga externa kostnader	2023	2022
	Konsultarvoden	550	561
	Förvaltningskostnader bank	296	373
	Övriga kostnader	<u>262</u>	<u>179</u>
		1 108	1 133

Noter till balansräkningen

Not 4	Andra långfristiga värdepappersinnehav	2023-12-31	2022-12-31
	Ingående anskaffningsvärden	181 041	190 987
	Inköp	184 300	3 438
	Försäljningar	<u>-181 041</u>	<u>-13 384</u>
	Utgående anskaffningsvärden	184 300	181 041
	Ingående nedskrivningar	-8 734	-938
	Årets återförda nedskrivningar/ nedskrivningar	<u>8 734</u>	<u>-7 796</u>
	Utgående nedskrivningar	<u>0</u>	<u>-8 734</u>
	Redovisat värde	184 300	172 307

Under året har föreningen bytt kapitalförvaltare. I samband med detta avyttrades alla värdepapper och vinster respektive förluster realiserades.

Not 5 Värderereglering av värdepapper

Värdepapper har värderats till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde. I de fall bokfört värde på aktierna understiger anskaffningsvärde eller verkligt värde pga tidigare års nedskrivningar, har en värderereglering gjorts upp till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde.

Not 6	Eget kapital	2023-12-31	2022-12-31
	Grundfonden	8 000	8 000
	Balanserad vinst	156 788	171 180
	Årets resultat	<u>14 110</u>	<u>-14 392</u>
		178 898	164 788

Not 7 Beviljade men ej utbetalda anslag

Planerat utbetalningsår	2022	2024	2025-2027
Ingående skuld 2023-01-01	9 219	1 435	0
Varav utbetalda 2023	-6 444		
Varav återtagna 2023	-22		
Resp uppskjuten utbetalning	-2 754	2 409	344
Summa beviljade anslag 2023	6 872		
Varav utbetalda/återtagna 2023	-39		
Varav skuldfört per planerade utbet år	-6 832	5 702	1 130
Bokförd skuld 2020-12-31	0	9 546	1 474

Skuldförda anslag = beviljade men ej utbetalda anslag fördelade på planerade utbetalningsår.

Underskrifter

Stockholm

Ola Rosvall

Lotta Möller

Ola Kårén

Erik Viklund

Oskar Skogström

Magnus Petersson

Daniel Hägglund

Claes Uggla

M Rosario Garcia-Gil

Dokumentet signerat digitalt 9 april 2024

Revisionsberättelse har lämnats den 9 april 2024

Eva Andersson Dverstorp
Auktoriserad revisor

Björn Skogh
Förtroendevald revisor

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i Föreningen
Skogsträdsförädling
Org.nr. 802010-1070

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Föreningen Skogsträdsförädling för år 2023. Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten ”Den auktoriserade revisorns ansvar” samt ”Den förtroendevalde revisorns ansvar”. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade

revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Den förtroendevalde revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Föreningen Skogsträdförädling för år 2023.

Vi tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare

i avsnittet ”Revisorns ansvar”. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisionssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som ansvarar för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Eva Andersson Dverstorp
Auktoriserad revisor

Björn Skogh
Förtroendevald revisor

Revisionsberättelsen undertecknades digitalt
9 april 2024

Stiftelsen Konsul Faxes Donation

Organisationsnummer: 802008-1470

Förvaltningsberättelse

Årsredovisningen är upprättad i TKR.

Verksamheten

Allmänt om verksamheten

Stiftelsens ändamål är att genom sin fond ge bidrag till

- i första hand utforskandet av inhemska, ätliga svampars livsbetingelser och utforskandet av metoder att odla dylika svampar, resp. öka deras förekomst i naturen och
- i andra hand till forskning kring de ädla lövträden och dess bevarande i önskvärd utsträckning i den svenska skogsfloran samt
- i tredje hand till utforskandet av olika svamparters mykorrhiza och dess betydelse för skogsträden och för anslag till övrig lövträdsforskning.

Förvaltare för Stiftelsen har under året varit Föreningen Skogsträdsförädling med Föreningens föreståndare som förvaltningsansvarig.

Föreståndare för Föreningen Skogsträdsförädling är Lotta Möller.

Årets resultat, 510 665 (-484 484 kr), förs i ny räkning.

Under året bytte föreningen förvaltare för värdepappersportföljen från Handelsbanken till Storebrand. Syftet med förflyttningen var att uppnå en stabil och lättöverskådlig förvaltning med god värdetillväxt på lång sikt och till lägre kostnad än tidigare. Den nuvarande portföljen är placerad i breda globala och svenska indexfonder samt en andel i räntefonder. Den nuvarande inriktningen är tänkt att bestå under lång tid, portföljen ska inte anpassas efter korta upp- och nedgångar på börs- och valutamarknader. Stiftelsen har som tidigare tillämpat individuell värdering. Summa realiserade vinster uppgår 2023-12-31 till 158 296 kr (65 116 kr)

Stiftelsens säte är Stockholm.

Främjande av ändamålet

För att främja Stiftelsens ändamål har Stiftelsen under år 2023 beslutat att utdela 200 000 kr (250 000 kr) i anslag till avsedd forskning.

Flerårsöversikt

	2023	2022	2021	2020
Nettomsättning	63	65	61	59
Resultat efter finansiella poster	511	-484	750	-166
Beviljade forskningsanslag	200	250	150	200
Bokfört värde värdepapper	6 000	5 780	6 216	5 278
Marknadsvärde värdepapper	6 158	6 131	7170	6 089

Beträffande stiftelsens resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter.

Resultaträkning

	Not	2023-01-01 2023-12-31	2022-01-01 2022-12-31
Stiftelsens intäkter			
Räntor och utdelningar		63	65
Summa stiftelsens intäkter		65	61
Stiftelsens kostnader			
Beviljade anslag		-200	-250
Övriga externa kostnader		-38	-41
Summa stiftelsens kostnader		-238	-291
Rörelseresultat		-175	-226
Finansiella poster			
Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar		400	-11
Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar och kortfristiga placeringar		286	-247
Summa finansiella poster		686	-258
Resultat efter finansiella poster		-511	-484
Årets resultat		511	-484

Balansräkning

	Not	2023-12-31	2021-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	2	6 000	5 780
Summa finansiella anläggningstillgångar		6 000	5 780
Summa anläggningstillgångar		6 000	5 780
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		0	4
Summa kortfristiga fordringar		0	4
Kassa och bank			
Kassa och bank		516	122
Summa kassa och bank		516	122
Summa omsättningstillgångar		516	126
Summa tillgångar		6 516	5 906
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Ursprunglig donation	3	25	25
Tillförda bundna medel		2 284	2 209
Bundet eget kapital vid räkenskapsårets slut		2 309	2 234
Fritt eget kapital			
Fritt eget kapital vid räkenskapsårets början		3 206	3 691
Överfört till och från bundet eget kapital		-75	0
Årets resultat		511	-484
Fritt eget kapital vid räkenskapsårets slut		3 642	3 207
Summa eget kapital		5 951	5 441
Långfristiga skulder			
Beviljade anslag	4	100	45
Summa långfristiga skulder		100	45
Kortfristiga skulder			
Beviljade anslag	4	465	420
Summa kortfristiga skulder		465	420
Summa eget kapital och skulder		6 516	5 906

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Noter till balansräkningen

Not 2	Andra långfristiga värdepappersinnehav	2023-12-31	2022-12-31
	Ingående anskaffningsvärden	6 066	6 248
	Inköp	6 000	300
	Försäljningar	-6 066	- 482
	Utgående anskaffningsvärden	6 000	6 066
	Ingående nedskrivningar	-286	-32
	Återförda nedskrivningar	286	32
	Årets nedskrivningar	0	-286
	Utgående nedskrivningar	0	-286
	Redovisat värde	6 000	5 780

Under året har stiftelsen bytt kapitalförvaltare. I samband med detta avyttrades alla värdepapper och vinster respektive förluster realiserades.

Not 3 Bundna medel

I enlighet med gällande donationsbestämmelser ska Stiftelsen, då vinst redovisas, tillföra en tiondel av fondens årliga avkastning till bundet eget kapital. Härutöver har även en tiondel av realiserade vinster vid omplacering av aktier tillförts bundet eget kapital då vinst har redovisats. T o m 1984 har samtliga vinster vid aktieförsäljningar i sin helhet tillförts bundna medel.

Not 4 Beviljade men ej utbetalda anslag

Planerat utbetalningsår	2023	2024	2025
Ingående skuld 2023-01-01	250	420	45
Varav utbetalda 2023	-100		
Resp uppskjuten betalning	-150	-100	
Beviljade anslag 2023	200	145	55
Bokförd skuld 2023-12-31	200	465	100

Skuldförda anslag = beviljade men ej utbetalda anslag fördelade per planerade utbetalningsår.

Underskrifter

Ola Rosvall
Ordförande

Lotta Möller
Föreståndare

Erik Viklund

Ola Kårén

Oskar Skogström

Daniel Hägglund

Magnus Petersson

M Rosario Garcia-Gil

Claes Ugglå

Vår revisionsberättelse har lämnats den 9 april 2024

Eva Andersson Dverstorp
Auktoriserad revisor

Björn Skogh
Förtroendevald revisor

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Stiftelsen Konsul Faxes Donation
Org.nr. 802008-1470

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen Konsul Faxes Donation för år 2023. Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten ”Den auktoriserade revisorns ansvar” samt ”Den förtroendevalde revisorns ansvar”. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att

fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna i enlighet med stiftelselagen.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Den förtroendevalde revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionsred i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Stiftelsen Konsul Faxes Donation för år 2023.

Vi tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsred i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorsred i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som ansvarar för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen, eller om det finns skäl för entledigande, eller
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsred i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionsred i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Eva Andersson Dverstorp
Auktoriserad revisor

Björn Skogh
Förtroendevald revisor

Revisionsberättelsen undertecknades digitalt
9 april 2024

Medlemmar i Föreningen Skogsträdsförädling

Medlemmar per 2023-12-31 i Föreningen Skogsträdsförädling.

Ständiga medlemmar

- Abrahamsson, Sara
- Ackzell, Lennart
- Agorelius, Stefan
- Allskog INC AB, Henry Ljung
- Almqvist, Curt
- Andersson Gull, Bengt
- Arctic Paper Munkedals AB
- Arnold von, Sara
- Barklund, Åke
- BCC AB
- Bergvik Skog AB
- Berlin, Mats
- Bjärka-Säby Egendom
- Björklund Salander, Elisabet
- Boije av Gennäs Malm, Maria
- Boxholms Skogar AB
- Brevens Bruk AB
- Christineholms gård
- Daga Gryts Allmänning
- Daga Gåsinge Häradsallmänning
- Domsjö Fiber AB
- Dylta Bruk Förvaltnings AB
- Egendomsförvaltningen i Göteborgs Stift
- Egendomsnämnden i Visby Stift
- Ehrenkrona, Erik
- Engaholms Godsförvaltning AB
- Ericssbergs Säteri AB
- Ericsson, Tore
- Eriksson, Gösta
- Eriksson, Mats
- Eriksson, Urban
- Essity Hygiene and Health AB
- Faxe, Jacob
- Friberg, Ragnar
- Fries, Anders
- Fryk, Jan
- Gammelkroppa Skogsskola
- Gemmel, Pelle
- Gårdebrink, Johanna
- Gärds, Gabriella
- Halmstads kommun
- Hannerz, Mats
- Hannrup, Björn
- Hargs Bruk AB
- Hedman Nordlander, Yvonne
- Helgebogymnasiet
- Holmen Skog AB
- Håkansson, Lars
- Hägglund, Daniel
- Hällefors Tierp Skogar AB
- Häradsmarken AB
- Jacobsson, Jonas
- Jansson, Gunnar
- Jonsson, Johan
- Jonsson, Sten
- Jägermyr, Stellan
- Jörler, Anders
- Karlsson, Bo
- Klingberg, Adam
- Kroon, Johan
- Krönmark, Eric
- Kuylenstierna, Carl Henric
- Larsson Stern, Marie
- Lestander, Torbjörn
- Lindell, Martin
- Lindgren, Anders
- Lindgren, Dag
- Linköpings Stifts Prästlönefond
- LRF Skogsägarna
- Lundell, Sven
- Lundén, Jan-Åke
- Malm, Johan
- Mattsson, Stefan
- Mellanskog Ek För
- Molin, Håkan
- Mondi Örebro AB
- Mölndals kommun
- Mörner, Hakon
- Nilsson, Ove
- Normark, Erik
- Norske Skog Jämtland AB
- Persson, Torgny
- Prescher, Finnvid
- Prästlönetillgångar i Skara stift
- Rasbo Häradsallmänning
- Rosvall, Ola
- Sandberg, Thúy
- Sandström, Jan
- SCA Skog AB
- Sjunnesson, Sven

- Skogforsk
- Skogh, Björn
- Skogsstyrelsen
- Skogssällskapets förvaltning AB
- Skogström, Oskar
- Skogsägarna Norra Skog Ek för
- Snefringe Häradsallmänning
- Sonesson, Johan
- Statens Fastighetsverk
- Stener, Lars-Göran
- Stiftelsen Skogssällskapet
- Stora Enso Skog AB
- Stridsman, Anna
- Sturefors Egendom AB
- Ståhl, Per H
- Sundberg, Björn
- Sveaskog AB, Östersund
- Sveaskog Förvaltnings AB
- Svenska Skogsplantor AB
- Sveriges Häradsallmänningförbund
- Sveriges Lantbruksuniversitet, SLUS - FAKUMEÅ
- Sveriges Skogsindustrier
- Sydplantor AB
- Sätuna AB
- Södra
- Trolleholms Gods AB
- Trä- & Möbelindustriförbundet (TMF)
- Ugglå, Claes
- Unnes, Per
- Waldmann, Patrik
- Wennström, Ulfstand
- Werner, Martin
- Vester-Rekarne Häradsallmänning
- Westin, Johan
- Wigert, Lars-Erik

- Wilhelmsson, Lars
- Wu, Harry
- Västerås Stift Skog AB
- Åkers Härads Allmänningstyrelse
- Älvdalens Besparingskog
- Örlander, Göran

Årsbetalande medlemmar

- Areca Information
- Arjeplogs Allmänningars Förvaltning
- Arvidsjaur's Allmänningsskog
- Bordsjö Skogar AB
- Gräns, Daniel
- Gällivare Allmänningsskog
- Haparanda kommun
- Hjulebergs Egendom AB
- Härnösands Stifts Egendomsnämnd
- Högberg, Karl- Anders
- Jokkmokks Allmänningsskog
- Katrineholms kommun
- Ljusdals kommun
- Luleå Stifts Skogsförvaltning
- Lunds Stift
- Orsa Besparingskog
- Pajala m fl s:rs Allmänningsskog
- Prästlönetillgångar i Karlstads stift
- Prästlönetillgångar i Uppsala stift
- Sannarp AB
- Söderhamns kommun
- Uppsala Akademiförvaltning Skogsförvaltningen
- Vänersborgs kommun
- Prästlönetillgångar i Växjö Stift
- Östads Säteri

Föreningen Skogsträds- förädlings styrelse

Från stämman 2023

Ola Rosvall, ordförande

Ola Kårén, vice ordförande, SCA Skog AB

Daniel Hägglund

Maria Garcia Rosario Gil

Oskar Skogström

Claes Ugglå

Erik Viklund

Magnus Petersson

Holmen Skog AB

SLU

Svenska Skogsplantor

Skogsstyrelsen

Mellanskog

Södra

Föreståndare: Lotta Möller

FOTO: CAJSA LITHELL

FÖRENINGEN SKOGSTRÄDSFÖRÄDLING

Adress: Science Park, SE-751 83 Uppsala

Tel: 018 - 18 85 00

www.skogstradsforadling.se

Direkt till föreningens föreståndare:

Tel: 070 - 206 29 09, E-post: lotta.moller@skogstradsforadling.se